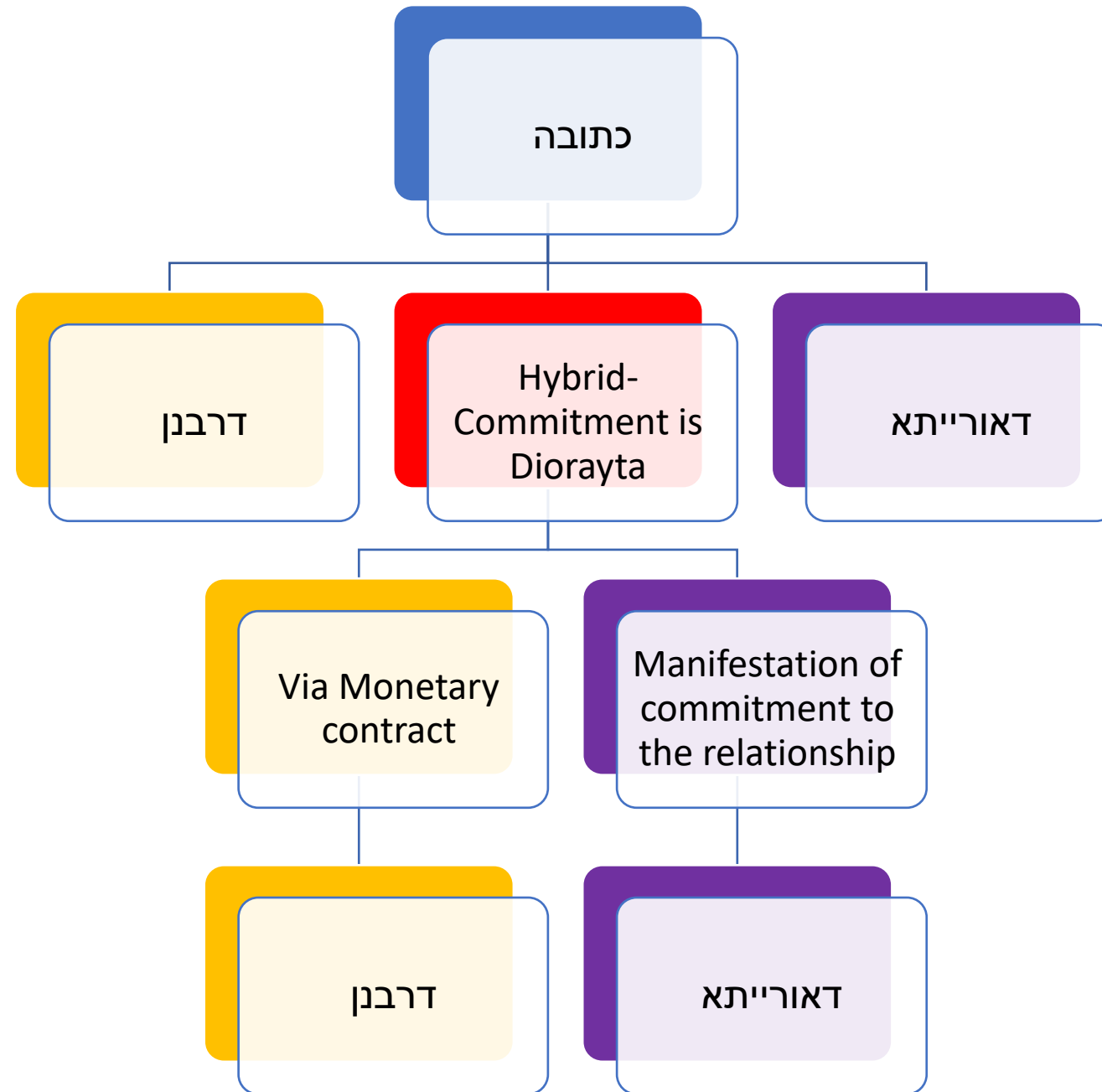

כתובה דאורייתא או דרבנן

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף י עמוד א

רבן שמעון בן גמליאל אומר: כתובת אשה מן התורה. ומי אמר רבן שמעון בן גמליאל הכי? והתניא: כסף ישקול כמוהר הבתולות - שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כזה, מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן התורה; רבן שמעון בן גמליאל אומר: כתובת אשה - אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים! איפוך. ומאי חזית דאפכת בתרייתא? איפוך קמייתא! הא שמעינא ליה לרבן שמעון בן גמליאל דאמר: כתובת אשה מדאורייתא; דתנן, רבן שמעון בן גמליאל אומר: נותן לה ממעות קפוטקיא. ואי בעית אימא: כולה רבן שמעון בן גמליאל היא, וחסורי מיחסרא והכי קתני: מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן התורה, כתובת אלמנה - אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים, שרבן שמעון בן גמליאל אומר: כתובת אלמנה - אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים

תוספות מסכת כתובות דף י עמוד א

אמר רב נחמן אמר שמואל חכמים תיקנו כו' - משמע דכתובה דרבנן וכן בהאשה רבה (יבמות פט. ושם) גבי אין לה כתובה קאמר מאי טעמא תקינו לה רבנן כתובה שלא תהא קלה בעיניו להוציאה כו' **אלמא סתמא דהש"ס סבר דכתובה דרבנן, וקשה דנהגו לכתוב בכתובה כסף זוזי מאתן דחזו ליכי מדאורייתא ואור"ת דסמכינן ארשב"ג דמתני' דפרק בתרא (דף קי:)** דמייתי לה נמי בסמוך דאמר נותן לה ממעות קפוטקיא דקסבר כתובה דאורייתא וקי"ל כרשב"ג במשנתנו **ועוד אור"י דלא קיימא לן כר"נ** דאשכחנא רב אשי דהוא בתראה דפליג עליה כדמתרץ לקמן ברייתא (דף יב.) תני כל שלא מושמש אינו יכול לטעון טענת בתולים אלמא דחייש לשמא משקר ולא אמרינן חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה וכן פי' רבינו יצחק בן רבינו מאיר דרב אשי פליג אדרב נחמן והא דאמרינן בהאשה רבה (יבמות פט. ושם) מ"ט תקינו רבנן כתובה ה"פ מ"ט תקינו רבנן כתובה היכא דתקינן כגון באלמנה שלא תהא קלה בעיניו להוציאה ה"נ תקינו שלא יהא לה כדי שתהא קלה בעיניו להוציאה.

שיטה מקובצת מסכת כתובות דף י עמוד א - שיטה ישנה

וז"ל שיטה ישנה... ומכל מקום שמעינן מהכא דכתובה דרבנן כיון דרב נחמן שהוא בתרא הכי ס"ל וכן משמע בהאשה רבה וקשה דנהגו לכתוב בכתובה כסף זוזי מאתן דחזו ליכי מדאורייתא ואומר ר"ת דסמכינן ארשב"ג דמתני' דפ' בתרא ומייתי לה בסמוך דאמר נותן לה ממעות קפוטקיא דקסבר כתובה דאורייתא וקי"ל כרשב"ג במשנתינו. כן כתבו בתוספות **ויש לי לומר דלאו משום דס"ל לר"ת דהלכה כרשב"ג כתב כן אלא דפריש דהעולם נהגו לכתוב כן בכתובה כדי להחמיר בדיני הכתובה כדיני העולם וסמכו אדרשב"ג ואי לאו הא דרשב"ג לא היו כותבין כן אפילו כדי להחמיר כיון דליכא מ"ד הכי ודוק שכתב דסמכינן אדרשב"ג דמתני' וכו' ולא קצר ופסק להדיא כרשב"ג.**

תוספות מסכת סוטה דף כז עמוד א

איש איש לרבות אשת חרש וכו' - נראה דעיקר קרא לא איצטריך אלא לאוסרה לבעל ולבועל ע"י קינוי זה אבל משום לפוסלה מכתובתה לא צריך קרא דהא אפילו רבן שמעון בן גמליאל דאמר בפרק בתרא דכתובות (דף קי:) כתובת אשה דאורייתא לאו ממש דאורייתא אלא אית ליה סמך מדאורייתא כדאמרינן התם בפ"ק (דף י.). מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן התורה אלא תנא דנקט כתובה מילתא אגב אורחיה קמ"ל דעוברת על דת צריכה התראה להפסיד כתובתה.